

# ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

## ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ

### ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ



#### ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

##### ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΑΛΒΑΝΙΑΣ, Α' ΔΕΚΑΜΗΝΟ 2018

Η ανοδική πορεία των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία κατά τα δύο προηγούμενα χρόνια συνεχίστηκε και το 2018. Συγκεκριμένα, την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2018, οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε 43,181 δισ. λεκ (345,4 εκ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση κατά 3,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, σύμφωνα με στοιχεία της Αλβανικής Στατιστικής Υπηρεσίας (INSTAT). Η Ελλάδα καταλαμβάνει τη τρίτη θέση των σημαντικότερων χωρών προέλευσης των εισαγωγών της Αλβανίας, με μερίδιο 8,22% επί των συνολικών εισαγωγών.

**Πρεσβεία της Ελλάδος στα Τίρανα**  
**Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων**  
 Rr. Skenderbej, Nr. 88, 1023 Tirana  
 Tel. : +355 4 222 8980, 224 7323  
 Fax: +355 4 222 8979  
 E-mail: [ecocom-tirana@mfa.gr](mailto:ecocom-tirana@mfa.gr)  
<http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/office/805>

Οι αλβανικές εξαγωγές προς τη χώρα μας την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2018 έφθασαν τα 11,151 δισ. λεκ (89,3 εκ. ευρώ), με αύξηση κατά 14% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, ενώ ο όγκος του διμερούς εμπορίου ανήλθε σε 54,33 δισ. λεκ (434,6 εκ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση κατά 5,3%. Το εμπορικό ισοζύγιο παρέμεινε πλεονασματικό για τη χώρα μας κατά 32,04 δισ. λεκ (256,3 εκ. ευρώ).

Ως προς τις κατηγορίες προϊόντων των ελληνικών εξαγωγών στην Αλβανία κατά το α'10μηνο του 2018,

το 29,5% της συνολικής αξίας τους αφορά σε «τρόφιμα, ποτά και καπνικά προϊόντα», το 17,1% «δομικά υλικά και μέταλλα», το 15,7% «ορυκτά, καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια», το 14,8% «χημικά προϊόντα», το 7,2% «κλωστοϋφαντουργία και υπόδηση», ενώ οι κατηγορίες «ξυλεία, χαρτί και τεχνουργήματα» και «μηχανολογικός εξοπλισμός και ανταλλακτικά» ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά.

Στις ελληνικές εισαγωγές από την Αλβανία, η κατηγορία «κλωστοϋφαντουργία και υπόδηση» καταλαμβάνει το 40,5% της συνολικής αξίας τους, και ακολουθούν οι κατηγορίες «τρόφιμα, ποτά και καπνικά προϊόντα» με 22,8%, «δομικά υλικά και μέταλλα» με 11,2% και «ξυλεία, χαρτί και τεχνουργήματα» με 9,5%.

##### ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΑΛΒΑΝΙΑΣ, Α' ΔΕΚΑΜΗΝΟ 2018 (σε δισ. λεκ)

	Α' ΔΕΚΑΜΗΝΟ 2017	Α' ΔΕΚΑΜΗΝΟ 2018	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	41,82	43,18	3,2%
ΑΛΒΑΝΙΚΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ	9,78	11,15	14%
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ	32,04	32,04	-
ΟΓΚΟΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	51,60	54,33	5,3%

##### Διαμόρφωση κατώτατου μισθού και ποσοστών ανεργίας στην Αλβανία.

Από την 1η Ιανουαρίου 2019 αυξάνεται ο κατώτατος μηνιαίος μισθός στην Αλβανία από 24.000 λεκ (περίπου 195 ευρώ) σε 26.000 λεκ (περίπου 211

ευρώ), δηλαδή ο κατώτατος μισθός για πλήρη απασχόληση με 170 ώρες εργασίας μηνιαίως, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του κανονικού ωραρίου. Αντίστοιχα, ο κατώτατος μισθός ανά ώρα εργασίας καθορίστηκε στα 149 λεκ.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα επίσημα προσωρινά στοιχεία, ο μέσος μικτός μηνιαίος μισθός κατά το 2018, σε όλους τους οικονομικούς τομείς, ανήλθε σε 51.642 λεκ (περίπου 419 ευρώ).

Παράλληλα, το ποσοστό ανεργίας συνέχισε να υποχωρεί, διαμορφούμενο στο τέλος του γ' τριμήνου 2018 στο 12,2%, έναντι 12,4% στο τέλος του β' τριμήνου 2018, ήτοι 1,4 ποσοστιαίες μονάδες περίπου χαμηλότερο από το εκείνο που καταγράφηκε κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους. Ειδικότερα, το ποσοστό ανεργίας στον αντρικό πληθυσμό ανήλθε σε 12,6%, ενώ στον γυναικείο στο 11,7%.

### **Ροές μεταναστευτικών εμβασμάτων στην Αλβανία την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2018.**

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2018, σημειώθηκε αύξηση στην αξία των μεταναστευτικών εμβασμάτων που εισέρρευσαν στην Αλβανία κατά 7,9%, έναντι της αντίστοιχης περιόδου 2017.

Συγκεκριμένα, κατά την ανωτέρω περίοδο, η συνολική αξία των εμβασμάτων από αλβανούς πολίτες που διαβιούν στο εξωτερικό προς την Αλβανία ανήλθε σε 501 εκατ. ευρώ, έναντι 434 εκατ. ευρώ κατ'ατην αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Σημειώνεται ότι η αξία των μεταναστευτικών εμβασμάτων προς την Αλβανία, κατά την περίοδο 2008-2014, υποχώρησε σημαντικά λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης, ωστόσο κατά την τελευταία τριετία παρουσιάζει βαθμιαία ανάκαμψη, ανερχόμενη κατά το 2017 σε 635,7 εκατ. ευρώ, έναντι 614,5 εκατ. ευρώ το 2016 και 590 εκ. ευρώ το 2015. Η εν λόγω αύξηση των τελευταίων ετών σχετίζεται με τον επαναπατρισμό πολλών αλβανών μεταναστών και τη μεταφορά των αποταμιεύσεων τους από το εξωτερικό.

Εξάλλου, σύμφωνα με στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, η οποία, σημειωτέον, χρησιμοποιεί

διαφορετική μεθοδολογία καταγραφής των διεθνών ροών συναλλάγματος, η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη ως προς την αποστολή εμβασμάτων προς την Αλβανία, αντιστοιχώντας στο 45% της συνολικής τους αξίας. Ειδικότερα, κατά το 2017 εισέρρευσαν με την μορφή εμβασμάτων στην Αλβανία 1,382 δισ. ευρώ, εκ των οποίων τα 608 εκατ. δολ. προήλθαν από τη χώρα μας, 502 εκατ. δολ. από την Ιταλία και 102 εκατ. δολ. από τις ΗΠΑ, ενώ τα εμβάσματα από την Αλβανία προς τη χώρα μας ανήλθαν σε 24 εκ. δολ.

### **Οικονομικό Φόρουμ Τιράνων: Challenges for Sustainable Growth (Τίρανα, 7.12.2018).**

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 7 Δεκεμβρίου στο Κεντρικό Ξενοδοχείο PLAZA των Τιράνων, το Οικονομικό Φόρουμ των Τιράνων με τίτλο «Challenges for Sustainable Growth», με κεντρικό διοργανωτή και συντονιστή τον κ. Συμεών Τσομώκο.

Στο Φόρουμ παρενέβησαν με ομιλίες τους η Πρόεδρος της Ελλάδος, οι Πρόεδροι Γαλλίας και Κροατίας στα Τίρανα, εκπρόσωποι της αλβανικής Κυβέρνησης και υψηλόβαθμα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, εκπρόσωποι παραγωγικών φορέων και επιμελητηρίων, καθώς και διευθυντικά στελέχη των σημαντικότερων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην αλβανική αγορά όπως Alpha Bank, Vodafone, Egnatia Odos, Terna, Philip Morris, Deloitte και Shell, πολλές εκ των οποίων ελληνικών συμφερόντων.

Ειδικότερα, η Πρόεδρος της Ελλάδος αναφέρθηκε στις ευρωπαϊκές προοπτικές της Αλβανίας και των Δυτικών Βαλκανίων, τονίζοντας την πάγια ελληνική θέση υπέρ της ευρωπαϊκής τους προοπτικής, καθώς και την αναγκαιότητα προώθησης της οικονομικής ολοκλήρωσης της περιοχής. Παράλληλα, επεσήμανε τη σημασία των σχέσεων καλής γειτονίας, της περιφερειακής σταθερότητας και της αμοιβαίας συνεργασίας, σχολιάζοντας τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί ως την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, καθώς και στην ανάγκη να ολοκληρωθεί η εν εξελίξει μεταρρυθμιστική πορεία σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας.

Επίσης στις ομιλίες τους ο Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στα Τίρανα κ. Luigi Soreca,

καθώς και οι Πρέσβεις της Γαλλίας και Κροατίας αναφέρθηκαν στην ευρωπαϊκή προοπτική της Αλβανίας και τις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει ως προς την υλοποίηση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων.

Εξάλλου, ο Δήμαρχος των Τιράνων κ. Erjon Veliaj αναφέρθηκε στο ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί κατά το τελευταίο διάστημα στην Αλβανία και ιδιαίτερα στα Τίρανα, καθώς και στις δυνατότητες που προσφέρονται για τη δημιουργία και ανάπτυξη νέων καινοτόμων επιχειρήσεων. Συγχρόνως δε, σχολίασε ότι το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς και το εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, σημειώνοντας, παράλληλα, ότι φιλοδοξία της δημοτικής αρχής είναι η προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και η δημιουργία θέσεων εργασίας υψηλής εξειδίκευσης.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας κ. Artan Shkreli αναφέρθηκε στον ενεργειακό τομέα της Αλβανίας, παρουσιάζοντας τις βασικές κατευθύνσεις της ενεργειακής πολιτικής της αλβανικής Κυβέρνησης. Παράλληλα, τόνισε τη σημασία του έργου TAP για την Αλβανία και την ευρύτερη περιοχή, σημειώνοντας την πολιτική και οικονομική διάσταση της ενεργειακής ασφάλειας και της διαφοροποίησης των πηγών ενέργειας.

Σημειώνεται ότι το Οικονομικό Φόρουμ Τιράνων υπήρξε μια επιτυχημένη διοργάνωση, τόσο ως προς την αρτιότητα της οργάνωσης, όσο και ως προς το υψηλό επίπεδο συμμετοχής και την ποιότητα των ομιλητών για τα οποία εξέφρασαν την ικανοποίηση τους όλοι οι συμμετέχοντες.

## **ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

### **Αναστολή διεξαγωγής σεισμικών ερευνών για την εξεύρεση υδρογονανθράκων στη Ν. Αλβανία.**

Σύμφωνα με ανακοίνωση του κ. Rohan D'Souza, Γενικού Διευθυντού της SHELL Upstream Albania B.V, θυγατρικής της αγγλο-ολλανδικής Royal Dutch Shell, αναστάλη η διεξαγωγή των σεισμικών ερευνών για την εξεύρεση υδρογονανθράκων στην προστατευόμενη περιοχή του Ζαγορίου του Νομού Αργυροκάστρου.

Ειδικότερα, στο κείμενο της ανακοίνωσης αναφέρεται ότι, παρά την υπογραφή σύμβασης έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στο Οικόπεδο 4 στο βουνό Σπιράγκ μεταξύ της Shell Upstream Albania και του α/Υπουργείου Υποδομών και Ενέργειας, κατά τον παρελθόντα Φεβρουάριο, αναστέλλονται οι σεισμικές έρευνες και οι ερευνητικές γεωτρήσεις στην περιοχή του Ζαγορίου, καθώς αποτελεί προστατευόμενη περιοχή, η οποία απολαμβάνει καθεστώς ειδικής προστασίας σύμφωνα με την αλβανική νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι, είχε προηγηθεί ανάρτηση στο twitter του α/Πρωθυπουργού κ. Ράμα, η οποία σχολίαζε ότι η πραγματοποίηση ερευνών για εξεύρεση υδρογονανθράκων σε προστατευμένες περιοχές της χώρας είναι ανεπίτρεπτη και δεν πρέπει να προχωρήσει.

Η εν λόγω προοπτική είχε προκαλέσει τις ισχυρές αντιδράσεις των κατοίκων και των τοπικών φορέων, καθώς τόσο η διαδικασία των σεισμικών ερευνών, όσο και η ενδεχόμενη ανακάλυψη αξιοποιήσιμων κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, θα είχαν σοβαρές επιπτώσεις στο φυσικό και πολιτιστικό πλούτο της περιοχής, επιδρώντας αρνητικά τον τουρισμό και την τοπική γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή.

Σε δημόσια συζήτηση που είχε διοργανωθεί στο Αργυρόκαστρο, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της εταιρείας, των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ομάδων πολιτών, εκφράστηκαν σχετικές ανησυχίες εκ μέρους των κατοίκων της Περιοχής, οι οποίοι ζήτησαν την αναστολή των ερευνών, ενώ παράλληλα ο Αντιδήμαρχος της πόλης Λιμπόχοβα σχολίασε ότι η έρευνα υδρογονανθράκων στην Περιοχή παραβιάζει άμεσα το νόμο περί Προστατευόμενων Περιοχών και θα πλήξει καίρια το Εθνικό Πάρκο Ζαγορίου.

Σημειώνεται ότι οι σεισμικές έρευνες επρόκειτο να ξεκινήσουν το δεύτερο τρίμηνο του έτους, θα είχαν διάρκεια 6 μήνες και θα περιλάμβαναν 3.000 ελεγχόμενες διερευνητικές εκρήξεις με εκρηκτικές ύλες βάρους έως 4 κιλών.

Υπενθυμίζεται ότι το α/Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας, με απόφαση που δημοσιεύθηκε την 1<sup>η</sup> Οκτωβρίου 2018, είχε προκηρύξει διεθνή διαγωνισμό για την έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων στο χερσαίο οικόπεδο 5, που εκτείνεται από τις πόλεις Κονίσπολη, Άγιοι

Σαράντα, Χειμάρρα και Αυλώνα, στο νοτιοδυτικό τμήμα της Αλβανίας. Σε περίπτωση επιτυχούς έκβασης των ερευνών σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Νόμος περί Πετρελαίου), η περίοδος παραγωγής και εκμετάλλευσης θα διαρκέσει 25 έτη, ενώ υπάρχει και δυνατότητα παράτασης.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι κατά το Φεβρουάριο 2018, το α/Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας είχε υπογράψει σύμβαση έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων με την Shell Upstream Albania, θυγατρική της Royal Dutch Shell στο οικόπεδο 4 στο βουνό Σπιράγκ στη νότιο Αλβανία, η οποία δραστηριοποιείται επίσης και στα οικόπεδα 2 και 3. Εκτιμάται δε, ότι τα βεβαιωμένα πετρελαϊκά αποθέματα της Αλβανίας ανέρχονται σε 220 εκ. βαρέλια και τα αποθέματα φυσικού αερίου σε 5,7 δις. κυβικά μέτρα, ενώ το κοιτάσμα Patos-Marinza στη πόλη Φιέρι, στη νοτιοδυτική Αλβανία, θεωρείται το μεγαλύτερο χερσαίο κοιτάσμα πετρελαίου στην ηπειρωτική Ευρώπη.

Το Οικόπεδο 4, στο βουνό Σπιράγκ στην Ν. Αλβανία έχει έκταση 2.264 τετρ. χιλιόμετρα, ενώ η σύμβαση μεταξύ της Shell Upstream Albania και του α/Υπουργείου Υποδομών και Ενέργειας προβλέπει, μέσα σε διάστημα 7 ετών, επενδύσεις σε έρευνες για υδρογονάνθρακες, ύψους 42,5 εκ. ευρώ.

### **Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανακατασκευή και λειτουργία της Θερμοηλεκτρικής Μονάδας Αυλώνας και την κατασκευή του Αγωγού Φυσικού Αερίου μεταξύ της Θερμοηλεκτρικής Μονάδας Αυλώνας και της πόλης Fier.**

Προκηρύχθηκε από το Αλβανικό Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας διαγωνισμός για την υπογραφή συμβάσεως παραχώρησης με τη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) για την ανακατασκευή και λειτουργία της θερμοηλεκτρικής μονάδας στην Αυλώνα και την κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου μεταξύ της θερμοηλεκτρικής μονάδας της Αυλώνας και της πόλης Fier. Η εκτιμώμενη δαπάνη του έργου ανέρχεται στα 58.719.958 ευρώ.

Η υποβολή των προσφορών θα πραγματοποιηθεί έως τις 28 Φεβρουαρίου 2019, και ώρα 12:00, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας [www.app.gov.al](http://www.app.gov.al) στα αλβανικά, ενώ στην περίπτωση που υποβληθούν σε άλλη γλώσσα, θα πρέπει να συνοδεύονται από την

επίσημη μετάφρασή τους στα αλβανικά. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι είναι υποχρεωτική η επί τόπου παρουσία των ενδιαφερομένων στις 15.1.2019 (στη διεύθυνση Ruga e Pishave, Vllore 9400, επικοινωνία με κα Etleva Kondi, e-mail: [etleva.kondi@infrastructura.gov.al](mailto:etleva.kondi@infrastructura.gov.al)), προκειμένου να εγγραφούν και να λάβουν ενημέρωση σχετικά με την πρόσβαση στο διαγωνισμό.

Όλα τα έγγραφα του διαγωνισμού είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Δημοσίων Διαγωνισμών, στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.app.gov.al/njoftimi-i-kontrat%C3%ABs-s%C3%AB-shpallur/> και εν συνεχεία αναζήτηση (advance search) με Reference Number (REF-[02746-12-28-2018](http://www.app.gov.al/njoftimi-i-kontrat%C3%ABs-s%C3%AB-shpallur/)).

### **Κατασκευή πλωτής μονάδας παραγωγής ηλιακής ενέργειας στην περιοχή Ελμπασάν από την νορβηγική εταιρεία Statkraft.**

Αίτηση για την κατασκευή πλωτής μονάδας παραγωγής ηλιακής ενέργειας στον ταμιευτήρα Banja στην περιοχή Ελμπασάν κατατέθηκε από την Statkraft Renewables Albania, θυγατρική της κρατικής νορβηγικής εταιρείας Statkraft. Το Α/Υπουργείο Ενέργειας και Υποδομών δεν έδωσε λεπτομέρειες για τις τεχνικές προδιαγραφές της μονάδας, ανέφερε ωστόσο ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα καινοτόμο έργο, που θα βασίζεται στην πλέον σύγχρονη διαθέσιμη τεχνολογία.

Σημειώνεται ότι η κρατική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρισμού KESH ανακοίνωσε εντός του 2018 την πρόθεση της να προχωρήσει στην κατασκευή αντίστοιχης πλωτής μονάδας παραγωγής ηλιακής ενέργειας, επιφάνειας 118 χιλ. τετρ. μέτρων και ισχύος 12,9 MW στον ποταμό Drin, όπου ήδη παράγονται τα δύο τρίτα της εγχώριας ηλεκτρικής ενέργειας από 3 υδροηλεκτρικές μονάδες εγκατεστημένες στις δεκαετίες 1970-80.

Η νορβηγική Statkraft λειτουργεί από το 2016 την υδροηλεκτρική μονάδα στον ταμιευτήρα Banja, ισχύος 70 MW και μέσης ετήσιας παραγωγής 242 GWh, στο πλαίσιο σύμβασης παραχώρησης, κατασκευής και λειτουργίας που υπέγραψε με την α/κυβέρνηση. Παράλληλα, εντός του 2019, αναμένεται η ολοκλήρωση της υδροηλεκτρικής μονάδας Moglice της Statkraft, ισχύος 172 MW και μέσης ετήσιας παραγωγής 475 GWh. Το φράγμα που

κατασκευάζεται στον ποταμό Devoll θα είναι ένα από τα μεγαλύτερα στον κόσμο, και με την ολοκλήρωση της υδροηλεκτρικής μονάδας η παραγωγική ενεργειακή δυναμικότητα της Αλβανίας θα αυξηθεί κατά 20%.

Υπενθυμίζεται ότι το Νοέμβριο ολοκληρώθηκε ο διαγωνισμός για την κατασκευή της πρώτης μονάδας ηλιακής ενέργειας μεγάλης κλίμακας στην Αλβανία, εγκατεστημένης ισχύος 100 MW, όπου μειοδότησε κοινοπραξία με βασικό μέτοχο την India Power Corporation Ltd και συμμετέχουσες εταιρείες τις Mining Resources FZE από τα ΗΑΕ και Midami Limited με έδρα Χονγκ Κονγκ. Το συνολικό ύψος της επένδυσης πρόκειται να ανέλθει στα 70 εκ. ευρώ

## **ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ**

### **Έγκριση της Αλβανικής Επιτροπής Ανταγωνισμού για την εξαγορά της Tirana Bank (θυγατρικής της Πειραιώς) στην Αλβανία.**

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Αλβανίας ενέκρινε τη συγκέντρωση που προκαλείται στην αλβανική τραπεζική αγορά με την εξαγορά της Tirana Bank, θυγατρικής της Τραπεζής Πειραιώς στη χώρα, από τον Όμιλο Balfin και την Komercijalna Banka AD Skopje. Το συνολικό τίμημα για το συνολικό μερίδιο της Tirana Bank από την Τράπεζα Πειραιώς (98,83%) ανήλθε σε 57,3 εκατ. ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ολομέλεια της α/Επιτροπής Ανταγωνισμού ενέκρινε, παράλληλα, την εξαγορά του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της Ελβετο-Μαλαισιανής Τράπεζας ICB Financial Group Holdings στην Αλβανία, International Commercial Bank, από την Union Bank. Λεπτομέρειες σχετικά με το τίμημα της συμφωνίας, η υπογραφή της οποίας είχε πραγματοποιηθεί το Νοέμβριο 2018, δεν έχουν γνωστοποιηθεί.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Αλβανικών Τραπεζών, η Union Bank είναι η όγδοη μεγαλύτερη τράπεζα της Αλβανίας με μερίδιο της τάξεως του 3,4% επί του συνολικού ενεργητικού της τραπεζικής αγοράς στη χώρα, ενώ μειοψηφικό ποσοστό του μετοχικού κεφαλαίου της Union Bank ανήκει στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Η δε International Commercial Bank

κατέχει το 0,7% του ενεργητικού της αλβανικής τραπεζικής αγοράς, με 6 υποκαταστήματα και 94 υπαλλήλους.

Στον τραπεζικό τομέα, μετά την ολοκλήρωση των συγκεκριμένων εξαγορών, λειτουργούν 13 συνολικά εμπορικές τράπεζες στη χώρα, ενώ μοναδική πλέον τράπεζα ελληνικών συμφερόντων είναι η Alpha Bank.

### **Μείωση «κόκκινων» δανείων κατά 0,65% στην Αλβανία το 2018**

Μείωση των «κόκκινων» δανείων κατά 0,65% στην Αλβανία το 2018 σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, καταγράφει έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας για τον τραπεζικό τομέα της χώρας. Ειδικότερα, στην έκθεση σημειώνεται ότι το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων σε σχέση με το σύνολο των δανείων μειώθηκε στο 12,71% στο τέλος Νοεμβρίου 2018, από 13,35% το Δεκέμβριο 2018. Ωστόσο, η μείωση που σημειώθηκε υπολείπεται σημαντικά της υποχώρησης που είχε καταγραφεί κατά τις τρεις προηγούμενες χρονιές, κατά τη διάρκεια των οποίων τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από αλβανικές τράπεζες μειώθηκαν σωρευτικά κατά 12%.

Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, η συγκεκριμένη εξέλιξη είναι θετική και η χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Αλβανία έχει ενισχυθεί σημαντικά την τελευταία πενταετία. Παρά ταύτα, η προσπάθεια αντιμετώπισης των επισφαλών δανείων πρέπει να συνεχιστεί, κυρίως μέσω της καταπολέμησης της παραοικονομίας και της θέσπισης αυστηρών κανονιστικών κριτηρίων για τη χορήγηση νέων δανείων.

Τα σωρευτικά καθαρά κέρδη του τραπεζικού τομέα της Αλβανίας υποχώρησαν στα 16,8 δισ. λεκ (133,4 εκατ. ευρώ) στο τέλος Νοεμβρίου 2018, από 20,2 δισ. λεκ την προηγούμενη χρονιά, ενώ οι καταθέσεις αυξήθηκαν στα 1.174 δισ. λεκ, από 1.163 δισ. λεκ τον Δεκέμβριο 2018.

## **ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ**

**Σύναψη συμφωνίας πώλησης μετοχών ΟΤΕ σε Telekom Albania στην βουλγαρική εταιρεία Albania Telecom Invest AD**

Ο Όμιλος ΟΤΕ ανακοίνωσε τη σύναψη συμφωνίας με την βουλγαρική εταιρεία Albania Telecom Invest AD για την πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στην Telekom Albania. Το συνολικό τίμημα, σύμφωνα με την σχετική ανακοίνωση, ανέρχεται σε 50 εκατ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι η Albania Telecom Invest AD ελέγχεται από κοινού από το βασικό μέτοχο του μεγαλύτερου τηλεπικοινωνιακού παρόχου της Βουλγαρίας Vivacom, κ. Spas Roussev, καθώς και από τον επενδυτή κ. Elvin Guri.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών της Telekom Albania κατά το 9/μηνο 2018 κινήθηκε στα ίδια επίπεδα (50,7 εκατ. ευρώ) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (€50,9 εκατ.), ενώ το EBITDA διαμορφώθηκε στα 7,7 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 42,6%. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία του 2018, η Telecom Albania καταλαμβάνει τη δεύτερη θέση, κατέχοντας το 30% της αλβανικής αγοράς στην κινητή τηλεφωνία, (με πρώτη τη Vodafone Albania με 55% και τρίτη την Albtelecom με 10%), ωστόσο το μερίδιό της υποχωρεί συνεχώς κατά τα τελευταία έτη.

## ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

### Ολοκλήρωση οδικού άξονα Τίρανα- Ελβασάν

Αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις αρχές του καλοκαιριού ο οδικός άξονας που συνδέει τα Τίρανα με την πόλη Ελβασάν και κατασκευάζεται από την ελληνική τεχνική Εταιρεία ΑΚΤΩΡ.

Σημειώνεται ότι η κατασκευή του νέου αυτοκινητόδρομου θα μειώσει την απόσταση ανάμεσα στις δύο πόλεις από τα 48 στα 27 χιλιόμετρα. Το έργο ξεκίνησε τον Απρίλιο 2011, με προϋπολογισμό 290 εκ. δολ. και τριετές χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης, ωστόσο μέχρι σήμερα μόνο ένα τμήμα έχει παραδοθεί στην κυκλοφορία, ενώ, εξαιτίας διαφόρων τεχνικών προβλημάτων και των κατολισθήσεων, το συνολικό κόστος έχει εκτοξευθεί στα 450 εκ. δολ.. Ένα από τα τμήματα που έχει παραδοθεί από το 2013 είναι η σήραγγα Κράμπε μήκους 2,5 χιλιομέτρων και κόστους 83 εκ. δολ.

Ο νέος αυτοκινητόδρομος αποτελεί την πρώτη φάση του νότιου οδικού άξονα που θα συνδέει τις πόλεις Τίρανα-Ελβασάν-Μπεράτ-Τεπελένι. Το μεγαλύτερο τμήμα της χρηματοδότησης, ύψους 258 εκ. δολ., προήλθε από την Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (IBD), ενώ για την πραγματοποίηση των έργων αποτροπής των κατολισθήσεων κατά μήκος του οδικού άξονα, οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί στην αρχική μελέτη, ενώ για την ολοκλήρωση του έργου, η α/ Κυβέρνηση σύναψε επιπλέον δανειακές συμβάσεις με το Saudi Fund for Development, καθώς και με το Ταμείο Διεθνούς Ανάπτυξης του OPEC.

### Στοιχεία θαλασσιών μεταφορών κατά το 10/μηνο 2018 στην Αλβανία.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Οργανισμού Λιμένα Δυρραχίου κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2018 στο λιμάνι του Δυρραχίου, καταγράφεται αύξηση, τόσο στη κίνηση των επιβατών, όσο και των εμπορευμάτων σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο.

Συγκεκριμένα, στις ακτοπλοϊκές γραμμές Δυρράχιο-Μπάρι-Δυρράχιο και Δυρράχιο-Ανκόνα-Δυρράχιο, πραγματοποιήθηκαν 851 τακτικά δρομολόγια μετ' επιστροφής, 2 περισσότερα από την προηγούμενη χρονιά, ενώ μετακινήθηκαν συνολικά 63.000 φορτηγά οχήματα, κατά 4,6% αυξημένα σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017. Η εμπορευματική κίνηση με τα τακτικά δρομολόγια από το λιμάνι του Δυρραχίου ανέρχεται σε 726 χιλ. τόνους εμπορευμάτων, εκ των οποίων 450 χιλ. τόνοι αφορούσαν σε εισαγωγές εμπορευμάτων, (αύξηση κατά 7%), ενώ 276 χιλ. τόνοι σε εξαγωγές εμπορευμάτων, (αύξηση κατά 8%).

Εξάλλου, η εμπορευματική κίνηση με εμπορικά πλοία σημείωσε αύξηση κατά 4,2%, καθώς καταγράφηκαν 451 κατάπλοι εμπορικών πλοίων, με συνολικό όγκο φορτωθέντων και εκφορτωθέντων εμπορευμάτων 2,3 εκ. τόνους.

Αντίστοιχη αύξηση σημειώνεται και στην επιβατική κίνηση από και προς το Λιμένα Δυρραχίου, καθώς κατά τη συγκεκριμένη περίοδο μετακινήθηκαν 757.000 επιβάτες, εκ των οποίων 531.000 ημεδαποί και 226.000 αλλοδαποί (αύξηση κατά 4%), καθώς και 161.000 επιβατικά οχήματα. Τέλος, κατά τη θερινή περίοδο του έτους, καταγράφηκαν 15 αφίξεις

κρουαζιερόπλοιων, τα οποία μετέφεραν 6.557 επιβάτες κρουαζιέρας, κυρίως από ΗΠΑ, Ιαπωνία, Γαλλία και Τουρκία.

### **Κατακύρωση διαγωνισμού για την παραχώρηση, ανακατασκευή και λειτουργία του αεροδρομίου Κούκες.**

Το Αλβανικό Υπουργείο Υποδομών και Ενέργειας ανακοίνωσε ότι η κοινοπραξία των εταιρειών "Global Technical Mechanichs" και "Bami" με προσφορά ύψους 8 εκ. ευρώ αναδείχθηκε μειοδότη στο διεθνή διαγωνισμό για την υπογραφή συμβάσεως παραχώρησης/ΣΔΙΤ ανακατασκευής και λειτουργίας του αεροδρομίου Κούκες. Η χρονική διάρκεια της σύμβασης παραχώρησης που θα υπογραφεί με το αλβανικό δημόσιο θα είναι 35 έτη. Η προσφορά της κοινοπραξίας των δύο εταιρειών ήταν η μόνη που κατατέθηκε τελικά, καθώς οι εταιρείες "Kastrati" και "TMD Systems LTD" που είχαν λάβει προμείωση ύψους 8% για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό απέσυραν την τελευταία στιγμή την προσφορά τους.

Η κοινοπραξία θα υλοποιήσει το έργο ανακατασκευής και λειτουργίας του αεροδρομίου Κούκες σε συνεργασία με την ολλανδική Netherlands Airport Consultants NACO, εταιρεία με μεγάλη διεθνή εμπειρία στη διαχείριση και λειτουργία αεροδρομίων. Στο τεχνικό αντικείμενο του έργου περιλαμβάνονται η επέκταση του υπάρχοντος αεροδιαδρόμου στα 2,2 χιλιόμετρα, η επέκταση του υφιστάμενου κτιρίου του αεροσταθμού από 600 τετραγωνικά μέτρα σε 3.800 τετραγωνικά μέτρα και η κατασκευή νέου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων.

Σημειώνεται ότι ο Αλβανός Πρωθυπουργός κ. Ράμα κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού παραχώρησης είχε δηλώσει ότι το αεροδρόμιο Κούκες θα μετατραπεί σε υπερσύγχρονο αεροδρόμιο διεθνών προδιαγραφών, με προοπτική εξυπηρέτησης 300.000 επιβατών ετησίως, που θα δώσει τεράστια ώθηση στον τουρισμό της χώρας.

Επί του παρόντος, το μόνο διεθνές αεροδρόμιο από τα οποίο εξυπηρετούνται όλες οι διεθνείς πτήσεις στην Αλβανία είναι το αεροδρόμιο των Τιράνων "Μητέρα Τερέζα". Από τον Απριλίου 2005 και για 20 χρόνια το διαχειρίζεται η εταιρία Tirana

International Airport Shpk, κοινοπραξία που ανήκει στην AviAlliance, μια από τις μεγαλύτερες διεθνείς εταιρείες διαχείρισης αεροδρομίων με έδρα το Ντίσελντορφ της Γερμανίας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

	2016	2017	A' 2018	B' 2018	Γ' 2018	Δ' 2018
Πραγματικό ΑΕΠ (μεταβολή %)	3,35	3,86*	4,45*	4,32*		
ΑΕΠ Τρέχουσες Τιμές (εκ. λεκ)	1.475.251 (9,97 δις. €)	1.531.310 (11,4 δις. €)				
ΑΕΠ Ισοτιμία Αγοραστικής Δύναμης	34,8 δις. \$	35,97 δις. \$				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ	3.734 €	3.980 €				
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ ΙΑΑ	10.651 €	11.014 €				
Βιομηχανική Παραγωγή (μεταβολή %)	2,9	3,5				
Οικοδομικές Άδειες (μεταβολή %)	170	86,3	118,1	37,1		
Δείκτης Λιανικού Εμπορίου (μεταβολή%)	6,2	1,5	1,5	2,4		
Εξαγωγές (εκ. €)	713,7	797,1	74,5	83,5		
Εισαγωγές (εκ. €)	3.316,5	3.621,2	146,0	163,4		
Εμπορικό Ισοζύγιο (εκ. ευρώ)	-2.602,8	-2.824,9	-614,7	-684,0		
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (εκ. €)	-811,7	-866,0	-165,4	-172,6		
Εισροές Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	943	908,03	342	377		
Εισροές Α.Ξ.Ε. (μεταβολή %)	5,96%	-3,71%				
Σωρευτική Αξία Α.Ξ.Ε. (εκ. €)	5.677	6.453	6.795	7.172		
Εισροές Μεταναστευτικών Εμβασμάτων (εκ. €)	615	636				
Εργατικό Δυναμικό (άνω των 15 ετών)	1.365.000	1.385.000	1.400.694	1.401.988		
Εργαζόμενοι (άνω των 15 ετών)	1.157.000	1.195.000	1.226.147	1.227.973		
Ανεργία (%)	15,6	14,1	12,3	12,4		
Κατώτατος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	22.000	24.000	24.000	24.000		
Μέσος Μηνιαίος Μισθός (λεκ)	46.933	49.150	49.145	50.392		
Πληθωρισμός (μέση ετήσια αύξηση)	1,28	1,99	1,87	1,90		
Δείκτης Τιμών Παραγωγού	-1,5	3,3	1,0	2,4		
Ακαθάριστο Εξωτερικό Χρέος (εκ. €)	7.881,5	7.949,4	7.948,5	8.111,4		
Εξωτερικό Χρέος (δις. λεκ)	504,6	510,3				
Εγχώριο Χρέος (δις. λεκ)	561,12	577,05	588,29	580,03		
Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ)	72,05	70,1				
Έσοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	407,02	430,39	105,29	216,95		
Φορολογικά Έσοδα (εκ. λεκ)	369,88	398,62	98,46	202,25		
Έξοδα Προϋπολογισμού (εκ. λεκ)	433,69	461,41	100,28	214,65		
Κεφαλαιακές Δαπάνες (εκ. λεκ)	59,47	68,45	10,53	29,91		
Έλλειμμα Προϋπολογισμού	-26,67	-31,01	5,01	2,30		
Βασικό Επιτόκιο Κεντρικής Τράπεζας (%)	1,5/1,25	1,25	1,25	1	1	
Τραπεζ. Καταθέσεις /Εγχώριο (εκ. λεκ)	487,533	473,663	460,976	459,663		
Τραπ. Καταθέσεις/Συνάλλαγμα (εκ. λεκ)	526,511	528,006	523,165	513,625		
Συναλλαγματική ισοτιμία/ευρώ	137,36	134,15	131,27	125,95		
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις.\$)	3,093	3,274				

Πηγές: Αλβανική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα Αλβανίας, Αλβανικό Υπουργείο Οικονομικών και Οικονομίας, Παγκόσμια Τράπεζα